

Gazeta Codzienna Narodowa i Obca.

Wychodzi w Warszawie codziennie z rana o godzinie dziesiątej, wyjąwszy Niedziele i Święta. Cena Prenumeraty wynosi w Warszawie rocznie Zł: 40. półrocznie Zł: 20. kwartalnie Zł: 10. Numera sprzedają się oddzielnie w cenie groszy 8. W Województwach Król: Polskiego rocznie kosztuje Zł: 50. półrocznie 25. kwartalnie Zł: 12 i gr: 15.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

CENA PRODUKTÓW:

WARSZAWA.	KRAKÓW.	GDĄSK.	ELBLĄG.	BERLIN
Korzec Warszawski.	Korzec Krakowski.	Łaszt 56 Szeffi i pół, Szeffel 14 garcy	Łaszt	Szeffel
Złp:				
Pszemca. od 35 do 38.	od 26 do 28	od 1260 do 1360.	1380.	24
Zyto. od 22 do 25.	13. 15	od 700 do 720.	700.	16.
Jęczmień. od 12 do 13.	10. 12	od 640 do 660.	412.	12.
Owies. od 11 do 12	6. 7	od 400 do 420.	410.	11. g: 15.
Groch. - " - "	12. 14	od 860 do 920.	900.	" "
Jagły - " - "	26. 28	- " - "	"	" "
Miód kam 32 fu: Zł: 26 do 42.	" "	- " - 48	"	" "
Wosk - " " 75.	" "	- " - 96	"	" "
Łój. od 30 do 31.	" "	- " - "	"	" "
Potaż " 16 do 17.	" "	- " - "	"	" "
Wełna. kam: 84 do 58.	" "	od 54 do 72.	"	" "

Cena Towarów w Warszawie.

Kawa kamień 24 fun: Zł: 85.
Cukier dto " dto Zł: 54.
Porter beczka " Zł: 420.
Śledzie Hollend: beczka Zł: 240.

Kurs Monet i Wexlów w Warszawie:

	przedają	kupują
MONETY. Dukat holl. nowy	Zł. 19. gr. 5.	19. gr. 3.
Stary ważny.	19. gr. 2.	19.
Frydryksdory.	33. gr. 7. i pół.	
Assygn. Ross.	187. --	187. --
Ruble srebrne.		103. --

WEXLE:	przedają	kupują
Amsterdam 2 M.	135	134
Augsburg 2 M.		

	przedają	kupują
Berlin 2 M.	97.	97.
Vista	99	
Gdańsk Vista	99.	
Hamburg 2 M.	145.	144. i pół.
Lipsk Vista	100. i pół.	
Londyn 3 M.	6. tal. 1. srg.	6. tal.
Paryż 2 M.	76.	76.
Wiedeń 2 M.	102.	
Vista	103.	
Wrocław Vista	99.	

Cena żelaza.

Żelazo sztabowe Cetnar.	128. f. 34. Zł.
Blacha żelazna Cetnar.	160. f. 84. ---
pobielana Sk. 225. Tafel.	144. ---

Kurs monety w Krakowie.

Za 100 R. M. K. 235. Złp.
Za Dukata hol: 19 Zł. gr: 5
Za Dukata Austr: 18 Zł. gr: 24.
Za Frydryksdora Pruskiego Złł: 33
Za Luidora Złł: 36.

Kurs monety we Lwowie:

Za Dukata holen: 11 ZłR: graj: 12.
Za Dukata Austr: 10 ZłR: graj: 54.
Za Szutryn 31 ZłR: graj: 30.
Za Talar Pruski 3 ZłR: graj: 20.
Za Rubel 4 ZłR: graj: 8.
Za 100 R. M. K. 246. W. W.

Kurs monety w Petersburgu:

Za Dukata hol: 10 Rubli 70 kop.
Agió na złocie 2 Rubli 80 kop.
„srebrze 2 Rubli 82 kop.

Kurs monety w Wiedniu:

Za 100 R. M. K. 245 i pół R. W. W.
Papiery bankowe tracą na zmianie 5 od 100.

Kurs w Dreźnie.

papiery skarbowe zyskują 8 procentu na zmianie.

W I A D O M O Ś Ć

O Życiu TADEUSZA KOŚCIUSZKI wyjęta z Porannika wychodzącego w Tübindze.

Objąwszy najwyższą władzę Kościuszko, wydał natychmiast odezwę do Narodu, w której śmiało lecz bez wyniosłości, w wyrazach prostych, ale pełnych ognia i mocy, wystawił cel i nadzieję swoją. Drugą odezwą zachęcił Polki do wspierania usiłowań Ojczyzny.

W przeciągu kilku dni stanęło pod bronią 4000 Polaków. Na ich czele wyruszył z Krakowa i dnia 4 Kwietnia 1794 r. stoczył wiekopomną w dziejach Polskich bitwę pod Racławicami. Wojsko składające się po większej części z prostych i niewycwiczonych chłopów, uzbrojonych w dzidy i kosy, bez dział i prochu, wytrzymało pięciogodzinną walkę, opanowało plac bitwy i odniosło zupełne zwycięstwo. Jedenaście dział wziętych, mnóstwo zaprzęgów i amunicji, były owocem tej pamiętnej walki.

Odezwa którą Kościuszko po tém ważném zwycięstwie ogłosił, bynajmniej podobną nie jest do tych, które w terażniej-

szych czasach, nie raz czytać nam się zdarza: po prostu i rzetelnie opisuje bitwę i jej skutki, nie chlępi się z zwycięstwa, ani ukrywa straty jaką poniósł.

Wkrótce Rząd tymczasowy w Warszawie połączył się z Kościuszką i w Imieniu całego Narodu, uznał go Naczelnikiem siły zbrojnej.

Tymczasem zebrał siły swoje nieprzyjacieli; nowe posiłki pomnożyły jego potęgę, ale nie zachwiały mężstwa w Polakach i Ich Bohaterze. W każdej bitwie nowego blasku nabył oręż Polski.

Lecz kiedy wierni Ojczyźnie Polacy, ostatnią krwi kroplę za niepodległość kraju własnego przelewali, znalazł się między nimi taki, co ohydną zdradą przyspieszył zgubę tego walecznego Narodu. Przekupiony Gubernator Krakowa, oddał miasto w ręce nieprzyjaciela. Wiść ta przeraziła i oburzyła lud Warszawski. Rozjątrzone pospólstwo chciało we krwi innych zdrajców Ojczyzny, zmasać tę haniebną zdradę. Wywleczono z więzienia obwinionych o zdradę i bez wyroku stracono.

Nieprzyjemnym był krok ten nieprzytomnemu w stolicy Kościuszce. Z obozu napisał list do Obywateli Miasta Warszawy, wyrzucając im niesprawiedliwość tego postępku, który kaził chwalebne Polaków przedsięwzięcie oswobodzenie Ojczyzny. — Na jego rozkaz, stawiono przed sąd tych, którzy pospólstwo do takowego postępku pobudzili. Siedmiu z nich przykładowo ukaranych zostało.

Tymczasem zwyciężkie wojska Polskie, posuwały się coraz dalej; wiele miast wziętych i obsadzonych zostało. Nie brakowało im już na działach i prochu, opływały we wszelkie potrzeby, kiedy nieprzyjacieli często największy cierpieł niedostatek.

Ale mimo tych powodzeń, zbliżał się dzień nieszczęśliwy, dzień upadku Polski. Już oręż polski, zdawał się brać górę; już cała Europa z ukontentowaniem wyglądała końca wojny, której owocem miała być niepodległość tego Narodu. — Kiedy dzień jeden roztrzygnął los jego.

Zbliżyła się stanowcza bitwa pod Maciejowicami. Nieprzyjaciel przejął rozkaz, obejmujący plan bitwy: Kościuszkę pozbawiony został pomocy 15,000. ludzi, na których przybycie rachował: mimo tego po trzy razy dzielnie odparł Nieprzyjaciela; po trzy razy zwycięstwo jego uczynił wątpliwym; — ale nakoniec przemożła liczba: szyki wojsk polskich złamane i w nieporządek wprowadzone zostały. Po kilka razy zbierał jeszcze towarzyszków swoich Kościuszkę, sam walczył na każdym miejscu, ale nakoniec kilkokrotnie ranny, z konia dzidą zepchnięty i zmysłów pozbawiony, wzięty w niewolę i do Petersburga odwiezionym został.

Z upadkiem Jego, upadła niepodległość Polski. Odtąd był już tylko sławnym nieszczęściami i Cnotą. Przez dwa lata, aż do pamiętnego dla Polaków wstąpienia na tron Rossyjski Cesarza Pawła, zostawał w niewoli. Jednym z pierwszych czynów tego Wielkiego Monarchy, było uwolnienie Kościuszki. W towarzystwie Najjaśniejszych Synów swoich Alexandra i Konstantego, odwiedził tego sławnego Więźnia, hojnie go obdarzył i powrócił mu wolność.

Uwolniony Kościuszkę, przez Szwecją i Anglią udał się do drugiej ojczyzny swojej, do Stanów Zjednoczonych Ameryki północnej. Wszędzie z uszanowaniem i z honorami przyjmowano tego wielkiego Męża.

Roku 1797. przybył do Nowego Jorku. Dnia 23. Stycznia 1798. r. Zgromadzone Stany ofiarowały Mu Summę 16,000 piastrow. — Po skończonej bowiem wojnie Amerykańskiej, Władza tego Kraju przeznaczyła pięcioletnie wynagrodzenie każdemu z Officerów, którzy przyłożyli się do oswobodzenia Ameryki. Jednym z nich był Kościuszkę, który ponieważ w owej chwili nie był obecnym w Ameryce, teraz więc przypadającą na Niego ilość wraz z procentami Mu wypłacono. Summa ta stanowiła cały Jego majątek.

Wkrótce uczuł Kościuszkę pragnienie zbliżenia się znów do Ojczyzny. Zmiany polityczne w Europie czyniły Mu nadzie-

ję, że przyjdzie jeszcze czas oswobodzenia jego nieszczęśliwej Ojczyzny. Roku 1798. przybył do Francji, gdzie przyjęty był ze czcią winną Jego sposobowi myślenia; Jego cnotcie i nieszczęściom.

Roku 1799. służący w Armji Włoskiej Polacy, ofiarowali temu Bohatérovi Ojczyzny swojej, miecz Sobieskiego znaleziony w Lorettö.

Odtąd żył Kościuszkę w Paryżu. Tam zrobił znajomość z Celtnerem, Ministrem Rzeczypospolitej Szwajcarskiej, człowiekiem prostym i szczerym, którego sposób myślenia najbardziej zgadzał się z duszą Naszego Bohatéra. Wkrótce znajomość, zamieniła się w przyjaźń, którą do śmierci dochowali. W roku 1801. na prośbę swego przyjaciela, przyjął u niego mieszkanie, i przez piętnaście lat, żył na łonie familji jego. Pod czas Kongresu Wiedeńskiego, udał się do Wiednia, a ztamtąd do Szwajcarii, gdzie znalazł śmierć w domu innego Celtnera brata przyjaciela swego.

Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji reskryptem swoim z dnia 13 Listopada 1818 doniosła Publiczności, iż zważając że budynki w kilku miejscach, a mianowicie we wsi Włochach pod Warszawą, już i o piętrze w piżę czyli w ziemię ubijaną postawione, przekonywają w dwuletniem doświadczeniu, iż łączą w sobie przy pośpiechu w robocie, tanność, trwałość, tudzież czystą i przystojną postać; przedsięwzięła tém bardziej rozciągnąć w kraju naukę tego sposobu mrowania zwłaszcza tam, gdzie bądź drogość drzewa, cegły, kamieni i wapna, bądź potrzeby wzmagającej się ludności, toż budowanie korzystnym i przyjemnym uczynić mogą. W tym celu zapisała jeszcze z Francji dwóch biegłych majstrów, już w drodze będących; którzy pod Warszawą drugą szkołę założą, aby w niej tém łatwiej właściciele gruntowi mogli bezpłatnie parobków przez siebie ugodzonych i dostawionych od 1 Stycznia 1819 roku; dać wyuczyć tak sztuki

murowania w piłę, jak robót ciesielskich i tego wszystkiego, co im przez zwierzchność miejscową wskazanem zostanie. Znajdą tam bowiem sposobność ćwiczyć się oraz w poznaniu i używać narzędzi rolniczych, potrzebnych do uprawy przemiennej, sadzenia i obrabiania rzędami kartofli i innych roślin w polu, siania i zbierania koniczyny i traw pastewnych, utrzymywania bydła na stajni, chowania merynosów czyli owiec i baranów hiszpańskich i t. p. Właściciele pragnący korzystać z tej dogodności powezmą wiadomość o szczegółowych przepisach w Sekretaryacie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji w Warszawie, dokąd zechcą przysłać parobków przez siebie wybranych, i gdzie pierwsi z porządku zapisani, pierwszeństwo do umieszczenia otrzymają.

w Warszawie d. 13 Listopada r 1818.
Minister Prezydujący (podp.) T. Mosrowski.

Za zgodność Sekretarz Jeneralny Kom.
R. S. W. i Policji.

Aug. Karski.

OBWIESZCZENIE.

Pewien przed kilkoma dniami znalazł na ulicy sztukę jedną z Perłowej macicy, i też złożył u J Pana Karolego Jubilera, mieszkającego na ulicy Długiej pod liczbą 590. Za zgłoszeniem się właściciel tejże może ją odebrać, opisawszy ją wprzód doskonale z postaci, i z wynadgrózeniem znajdującemu.

DOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE, czynione w Warszawie przez Ant: MAGIER.

Dnia	Termometr		Barometr			Wiatr	Stan Nieba	Wysokość wody na Wisle	
	ciepła	zimna	cale	linje	łoczę: li:			łokcie	cale
1. Grudnia:		5	28	1	2	Południowschodowy	Śron.		9
2. Grudnia		6	27	11	7	Południozachodni	Śron		

Wydawcy odpowiedzialni.

Araba Kiciński i Morawski

UWIADOMIENIE.

PP. Sachi i Weiss mają zaszczyt donieść prześwietnej Publiczności, iż przejeżdżając przez Warszawę, zabawią w niej dwa tygodnie.

Mają piękny zbiór obrazów i rycin pierwszych Artystów Europy, tudzież zbiór mozaiki, kamieni, i t. p.

Mieszkają na Ulicy Senatorskiej w domu Blanka pod Nro 461.

Można oglądać ich kolekcją od 9. godziny z rana do czwartej po południu.

A V I S.

Messieurs Sachi et Weiss ont l'honneur de prévenir le public, que passant par cette ville, ils y séjourneront pendant quinze jours.

Ils ont un assortiment complet de tableaux et d'estampes des premiers maîtres de l'Europe, ainsi que de mosaïques et de pierres etc etc.

Il sont logés rue des Sénateurs maison Blanck Nro 461.

En peut voir leur collection depuis 9 heures du matin jusq'a 4 heures après midi.